

The book cover features a vibrant, abstract design with overlapping circular and organic shapes in shades of red, orange, yellow, and blue. The background is filled with a fine, golden-yellow speckle pattern. Silhouettes of birds in various colors (orange, purple, blue, yellow) are scattered across the composition. At the bottom, there are faint, stylized architectural drawings of buildings.

Andrej
Kurkov

Hostovanie
Jimiho
Hendrixa
vo Ľvove

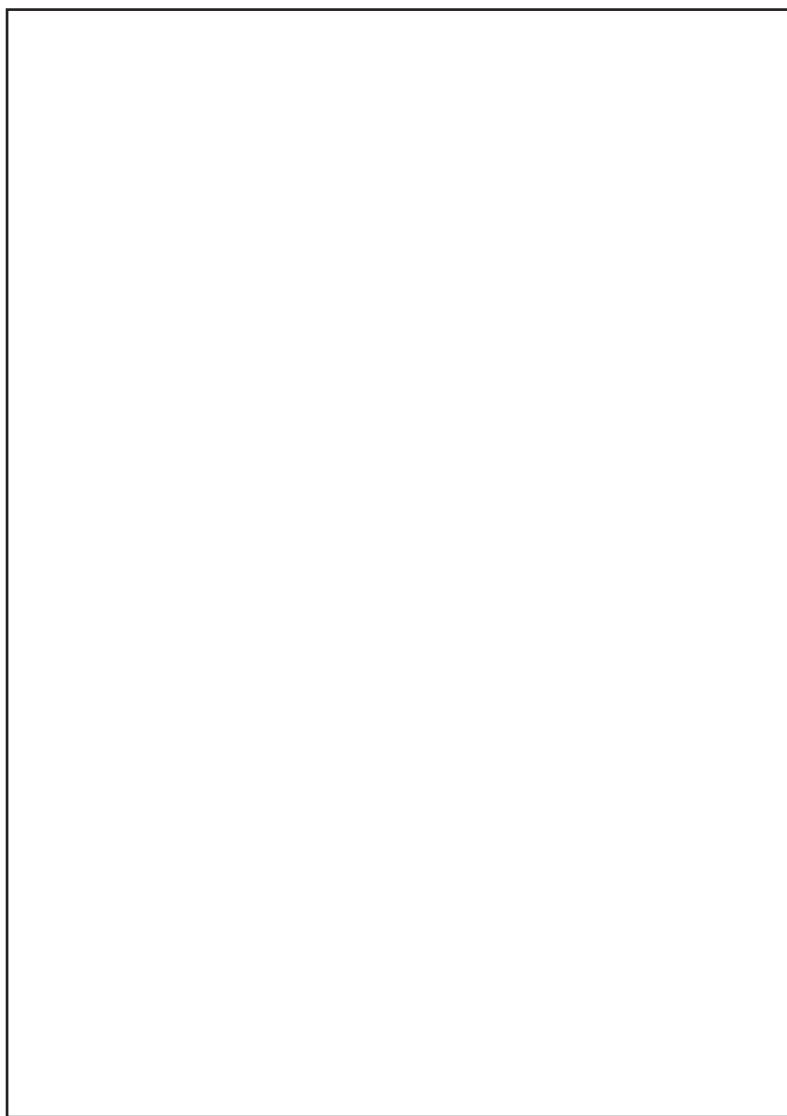
Originálne vyznanie lásky
starobylému mestu z lepších čias.

SVETOVÁ PRÓZA

SVETOVÁ PRÓZA

Andrej
Kurkov

Hostovanie
Jimiho Hendrixa
vo Ľvove

Z ruštiny preložil
JÁN ŠTRASSER

slovar

Copyright © 2012 by Andrey Kurkov
Copyright © 2014 by Diogenes Verlag AG, Zürich
All rights but Russian and Ukrainian reserved.
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2026
Translation © Ján Štrasser 2026

ISBN 978-80-556-7150-5

Preklad tohto diela vznikol s finančnou podporou
Literárneho fondu.

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

1

Chôdza takmer vždy prezrádza toho, kto kráča. Kým je človečik malý, chodí rozosmiatou, zvedavou chôdzou. Občas sa pri nej postaví na špičky, aby uvidel niečo, čo je jeho výške skryté. Spravidla nik proti tomu nenamieta, kým človečik nenarastie do výšky jeden a pol metra. Potom sa chôdza načas stane zľahka chuligánskou a povýšeneckou či, naopak, ochabnutejšou, so sotva badateľným predklonom. To sa, pravdaže, mnohým nepáči, ba u okoloidúcich to vyvoláva aj obavy: človek s takou chôdzou môže všeličo vyparatiť! No a ďalej je to už individuálne. Niektorí dvadsať rokov chodí rovno, iní trochu kľučkuje – to už záleží od životnej situácie a miery strachu. Toto pravidlo však funguje len cez deň. V noci môžete chodiť bez ohľadu na svoju dennú chôdzu a vek. Noc oslobodzuje. Najmä noc zo sedemnásteho na osemnásteho septembra.

V tú septembrovú noc roku 2011 zneli kroky aj z Gruševského ulice, aj zo Zelenej, aj z Fiodorovovej, aj zo Zamarstinovskej, aj zo Stryjského parku, kde na stromoch večne prespávajú kďdľe vypasených vrán, čo sa cez deň pasú na mestskej skládke pri dedine Griboviči.

Boli to sólové kroky jednotlivcov, čo nikdy, dokonca ani v prísnych sovietskych časoch, nevedeli pochodovať. Ak by sa nejaký mladý bubeník pokúsil zjednotiť ich krok, koledoval by si o ľahké ublíženie na zdraví. Ťažko ublížiť na zdraví títo ľudia neboli schopní. Ani keby zistili, že tým mladým bubenikom, pravda už v inom, prenesenom zmysle slova, je niekto

z tých, koho nedávno prijali do svojho úzkeho kruhu. Mimochodom, ten úzky kruh sa len nedávno naozaj zúžil. Predtým, pred takými dvadsiatimi piatimi až tridsiatimi rokmi, mal ešte viac ako päťdesiat ľudí, ba v polovici každého septembra značne rástol, keďže ho doplňali rovnako zmýšľajúci ľudia, čo prišli autostopom, vlakom či jednoducho po vlastných.

Keď chodec prechádzal popri kláštore svätého Alfonza provincie Kongregácie najsvätejšieho Vykupiteľa, zneli jeho kroky trochu nervózne. Bolo počuť, že ten človek sa ponáhľa. Zamarstinovská ulica, po ktorej sa ten človek náhlil, by sa kedysi svojou tehlovou rukou mohla dotknúť až dediny Briuchoviči, no nevedno, prečo tak neurobila. Dĺžku jej dodnes môžu závidieť aj parížske bulváre, a keby ju boli popretínali na rovnaké kúsky a tie kúsky prepojili menšími kolmými uličkami, vzniklo by plnohodnotné nemecké mestské centrum so slávnou históriou. Čo len všetko tá Zamarstinovská ulica za svoj dlhý život prežila a stále prežíva! Ulice žijú dlho, dlhšie ako ľudia, čo na nich bývajú, ulice prežívajú generáciu za generáciou. Na Zamarstinovskej sa ľudia vždy veľa modlili, vyrábali a pili vodku a likéry, filmy uchovávali v oblastnom sklade filmovej distribúcie a hneď aj ich premietali v kine Tarasa Ševčenka, učili sa vysádzať záhrady a pestovať zeleninu, šoférovať, dokonca liečili chorých a zranených policajtov. Mimochodom, liečia ich tam dodnes. Aj liečia, aj slúžia v nemocničnej kaplnke zádušné omše za tých, čo sa už nevrátili do služby. Všetko má svoje pravidlá a každý pohyb musí mať v sebe svoj budúci koniec, tak ako každá veta, nech by v nej bolo koľkokoľvek čiarok, sa musí končiť bodkou, tromi bodkami či nejakým emotívnejším interpunkčným znamienkom.

Chodec, ktorý na konci Zamarstinovskej ulice prežil svoj udalosťami nabitý život, si ju vždy niesol so sebou. Cítil ju tak, ako dobrý šofér intuitívne cíti rozmery svojho auta a vo pred vie, do ktorej brány sa s ním zmestí a do ktorej už nie.

Chodcovu tvár pred nebom skrýval hnedý kožený klobúk so širokou strieškou. Spod neho mu na pleciah padali dlhé prešedivené vlasy. Všetky ostatné detaily by sa dali aj vynechať. Až na vysoké, na pohľad vojenské topánky, pevne zašnurované, naša výroba, spoľahlivý pešiacky model, ktorému sa posledných päťdesiat rokov hovorí kanady. Čiňania sa ich nikdy nenaučili vyrábať. Podľa nich sa na ne mňa priveľa mimoriadne tvrdej a mimoriadne kvalitnej gumy a priveľa hrubej kože. Poslednou baštou výroby kanád tak ostávajú Bielorusko a Podnestersko. Aj vo Lvove však ešte ostali majstri, ktorí nielenže boli schopní ručne tou najväčšou ihlou prepichnúť kus hrubiznej bravčovej kože, ale aj tak zopnúť hornú časť topánky so spodnou, ako sa sovietskemu režimu za takmer päťdesiat rokov nepodarilo zopnúť západnú Ukrajinu s východnou. A títo majstri sú podľa zvuku krokov schopní zistiť, či šuster svoju robotu odflákol alebo tú obuv zošil svedomite. Veď obe podrážky musia znieť ako jedna. A vo Lvove, v meste jemnej zvukovej kultúry, je to obzvlášť dôležité. Nie je možné, aby ľavý opätok klopkal po dlažbe ako ľavý a pravý zasa ako pravý! Musia znieť ako pár. Ako pár, čo miluje cestu.

Chodcovi vo vrecku zazvonil mobil.

„Alik, kde si?“ spýtal sa hlas starého priateľa.

„Nie sme Nemci, nemáme sa kam ponáhľať,“ odpovedal chodec. „A ty si kde?“

„Na Lyčakovskej.“

„Jasné,“ povedal Alik. „Hned som tam.“

Keď Alik došiel k zamknutej bráne Lyčakovského cintorína, spoza stromov naokolo sa vynorilo asi desať ľudí. Vyšli nenáhlivo, obstúpili Alika a on vytiahol z vrecka kľúč od brány.

Kľúč už vkĺzol do zámky, keď im za chrbtom zazneli kroky náhliaceho sa človeka. Alik sa obzrel a uvidel takmer dvojmetrového, trochu zavalitého obra. Jeho dlhé sivé vlasy akoby hovorili: Patrím k vám.

„Labas vakaras!“ povedal ticho. „Prepáčte, chvíľu meškám!“
„Audrius?“ nahlas sa začudoval Alik a pohľadom si premeral obra od hlavy po špicaté topánky. „Vlakom?“

„Áno, cez Kyjev,“ prikývol Audrius.

Všetci ho začali objímať.

„Dlho si tu nebol,“ povedal Alik, obrátil sa k bráne, skrútol kľúčom a oceľový oblúk visiacej zámky vyskočil z drážky.

Cintorínom kráčali mlčky. Vyšli na kopček, poobzerali sa. Alik gestom zvolal všetkých k sebe a viedol ich medzi hrobmi a ohradami. Zastali pri železnom kríži, ktorý akoby bol náročky schovaný pred inými hrobmi za kmeňom starého stromu a dvoma rozrastenými kríkmi. Hrob nemal ohradu. Dlhovlasá nemladá parta sa zhrčila pri tom nenápadnom hrobe. Na hrdzavej tabuľke, privarenej ku krížu, sa nedalo prečítať ani meno, ani priezvisko nebožtíka. Jeden z party si čupol pred kríž, kolenami sa oprel o okraj hrobu a vytiahol z vrecka bundy balíček. Otvoril ho. Na trávu vyložil plechovku s bielou farbou. V rukách sa mu zjavil štetec.

Pevná ruka napísala na tabuľku bielymi olejovými písmenami:

Jimi Hendrix 1942 – 1970.

Do ticha zaprašťala vetvička. Kdesi celkom blízko. Alik napol sluch. Praskot sa zopakoval. Pod nohami bližiaceho sa neznámeho muža clivo šušťalo opadané lístie.

Strážnik? pomyslel si Alik.

Tou istou cestou, obchádzajúc hroby a ohrady, sa k nim blížil nevysoký muž v šiltovke. Štandardný neznámy. Parta pri hrobe ho ľahostajne sledovala. Zvedavosť patrí k mladým, ale ľudia v parte mali už po päťdesiatke.

„Ospravedlňujem sa,“ výrazne ako televízny hlásateľ povedal nepozvaný hosť a zastal v zdvorilej vzdialenosti. „Už dávno som chcel... Chcel som s vami hovoriť...“

„Hovorte,“ pokojne súhlasil Alik.

„Nespoznávate ma?“ spýtal sa muž a zložil si šiltovku.

Bola noc, no na mužovu tvár svietil mesiac. Ani osvetlená však Alikovi nič nehovorila. Obyčajná tvár, akých svet vytlačil miliardy: uši, nos, oči podľa jednej mustry, bez kazu, bez jediného znamienka, čo by pritiaхло zrak.

Alik nesúhlasne pokrútil hlavou.

„A to už ako?“ hlas nakrátko ostrihaného muža zaznel mierne dotknuto. „Boli sme si predsa blízki. Proti vašej vôli, pravdaže. Som kapitán KGB Riabcev.“

„Och,“ vyhrkol Alik a prižmúril oči, no ďalej hľadel nečakanému spoločníkovi do tváre. „A vy tu čo robíte, kapitán? Nie ste teraz náhodou kapitán na dôchodku?“

„Kapitán v zálohe,“ opravil ho Riabcev. „Hoci je to to isté... Chcel som sa ospravedlniť... A voľačo povedať.“

„Tak sa ospravedlňujte!“ pokrčil plecami Alik. „No pohnite si. Neprišli sme sem vás počúvať,“ popchol ho a kývol na železný kríž s čerstvým bielym nápisom.

Kapitán si nasadil šiltovku, odkašlal si.

„Prepáčte mi, mládenci. Aj mne, aj Mezencevovi. Nedávno som mu bol na pohrebe... rakovina močového mechúra...“

„Musíme ho počúvať?“ nespokojne sa spýtal Penzeľ, mohutný dlhovlasý a bradatý chlapík v koženej bunde, pripomínajúci skôr motorkára než hipisáka.

„Chvíľu ho popočúvajme,“ povedal Alik. „No tak, kapitán, skúste, ale stručne! Mládenci strácajú trpezlivosť!“

„Ak stručne...“ Riabcev prehovoril tichšie a nezreteľnejšie. „Najprv sa vám chcem poďakovať, že ste ma vtedy, pred tridsiatimi piatimi rokmi, zoznámili s Jimim Hendrixom. Zmenil mi život. Kvôli nemu som stratil záujem o kariéru. Preto som len kapitán, nie plukovník... A práve preto sme s našimi chlapcami v roku 1978 mohli získať pre vás kúsoček jeho tela, jeho ruku. Aby mal Jimi svoj hrobček aj tu, vo Ľvove, a aby ste mali kde naňho spomínať na výročie jeho smrti!“

„Čože?“ Alikovi sa rozšírili oči. „Veď jeho dlaň aj s prstami priviezli chlapi z Pobaltia a im pomohli litovskí emigranti v Amerike! Povedz, Audrius! Pamätáš sa predsa!“

„Áno,“ prikývol Audrius. „Pamätám si tých chlapcov. Jonas, Kiastutis, Ramunas...“

„No iste, vám ju odovzdali oni, ale z Ameriky ju doniesli naši ľudia,“ kapitán Riabcev opäť hovoril tvrdo a výrazne po vojensky, ako sa dávajú inštrukcie či tlmočí ústny rozkaz. „Moskva o tom nevedela. To sme tu vo L'vove ja a nebohý Mezencev vymysleli špeciálnu operáciu v Amerike na časťtočnú nelegálnu exhumáciu jeho tela. Zaplatila to Moskva, no keby tam poznali celú pravdu, teraz by som sa tu s vami nerozprával...“

Ktosi z počúvajúcich si zhlboka vzdychol. Kapitán ho pohľadal očami, na chvíľu sa odmlčal.

„Hovorím to preto, aby ste voči nám neprechovávali zášť. Neboli sme tupé buldogy. Môžem vám hoci aj hneď rozpovedať životopis Jimiho Hendrixa po jednotlivých rokoch, môžem vám spamäti v origináli zarecitovať texty jeho piesní. Spievať neviem, prepáčte! Moji rodičia nemali peniaze ani na pianíno, ani na gitaru. V detstve som mal jediný hudobný nástroj – pišťalku! Ešte dobre, že som sa nestal dopravákom!“

„Pamätám si ťa,“ povedal Alik zamyslene. „Ak je to, čo hovoríš, pravda, musíme nájsť stôl, za ktorý sa všetci môžeme usadiť,“ obišiel rukou celú skupinu. „Vypijeme si a podrobnejšie pospomíname na minulosť.“

„Všetko, čo hovorím, je pravda,“ povedal kapitán Riabcev. „Prečo by som vám klamal. Nie som v službe. Už pätnásť rokov nie som v službe.“

Alik si pozrel pod nohy, nepovedal nič. Zahľadel sa na kríž s čerstvým bielym nápisom.

„Počuješ to, Jimi?“ povedal krížu. „Do nášho vzájomného vzťahu sa opäť zamiešali orgány. My však náš vzťah

nebudemeprehodnocovať. Nezradili sme ťa do 18. septembra 1970, ani po ňom. A nebol taký rok, že by sme sa tu neboli stretli a neobnovili tvoj hrobček. Dokonca aj vtedy, keď nám to veľmi chceli prekažiť.“

Kdesi blízko sa prehnala hlasno zavýjajúca záchranka. Sirena postupne utíchala.

„Tak ako, chlapi?“ vyzval partu Alik. „Začnem ja!“

Z vrecka vytiahol tubu s luminalom, vybral bielu tabletku, prisadol si k hrobu, položil tabletku na zem a po chvíli ju ukazovákompvtlačil pod korene trávy.

„Odpočívaj v pokoji,“ zašepkal a vstal.

Kapitán o krok cúvol, akoby nechcel prekážať. No ostal stáť a sledoval, čo sa deje.

K hrobu si sadol bradatý Penzeľ s pripravenou tabletkou diazepamu na dlani. Rituál sa zopakoval. Potom si k hrobu čupol Audrius. Zašepkal čosi po litovsky. Aj on ukazovákompvtlačil bielu tabletku do zeme.

Nebo nad Lyčakovským cintorínom stemnelo. Na ešte neopadané listy stromov a kríkov začal kvapkať drobný dážď. Listy zašušťali, zašepkali, privievali pocit skrytého nebezpečenstva.

Alik sa pozrel na nebo.

„Všetko je tak ako pred rokom,“ povedal. „Poďme...“

Zišli z kopčeka, obchádzali hroby a ohrady, krypty a pomníky, mierili späť k východu.

Alikove oči vytrhli z tmy veľký kamenný kríž s ukrižovaným. Zazdalo sa mu, že tvár Ježiša Krista je šťastná.

Keď už brána bola zamknutá, pred Alikom sa ocitol kapitán Riabcev. Bol od neho o hlavu nižší.

„Tak čo, chlapi, ideme hľadať veľký stôl?“ spýtal sa Alik. Nikto neodpovedal, a tak Alik zahol doprava a vykročil pozdĺž tehlového i mrežového cintorínskeho múru. Všetci ho nasledovali. Posledný šiel kapitán.

Cintorín čoskoro ostal za nimi. Po oboch stranách cesty teraz spali sivé domy Mečnikovovej ulice. Alik odrazu pocítil slabosť v nohách. Kráčal vpredu, viedol starých kamarátov, tých, s ktorými ho v mladosti predvádzali na obvodné oddelenie polície, a zároveň premýšľal, že pred nimi nijaký veľký stôl nie je. A tak veľmi ho práve teraz potrebovali. Voľakedy v starých zlých sovietskych časoch sa aj malý štvorcový kuchynský stolík obstaný taburetami zdal veľký. Tie časy a tie stoly sú teraz v dvojnásobnej minulosti – je iné storočie a iná krajina. Teraz to chcelo dobrú stoličku – zadok si s rokmi navidomoči začal pýtať jemnosť a pohodlie. No jemnosť a pohodlie nebývajú na každom kroku.

„Nepôjdeme do Žorža?“ Alikovu ušnú dutinu zaplnil kamarátov teplý dych. „Na bráne je Genyk, pustí nás...“

Alik spomalil krok, zaškúľil na kamaráta.

Tmavý vzduch sa im zahojdal pred očami, akoby doň ktosi vyfúkol prúžok cigaretového dymu.

„Padá hmla,“ povedal kapitán Riabcev, ktorý sa zjavil sprava medzi Alikom a múrom domu. „Je to spodná hmla,“ dodal znalecky. „O chvíľu nás zaleje... Radšej postojme.“

Alik zastal. Zastali aj ostatní. Pred očami všetkých, čo stáli pod slabou lampičkou, osvetľujúcou tabuľku Lyčakovská 84A, sa tma plnila vzdušným mliekom hmly.

Tabuľka s názvom ulice a číslom domu Alikovi pred očami kamsi mizla, zneviditeľnievala.

„Alik, ja pôjdem,“ ozval sa hlas kapitána Riabceva. „Na budúce.“

„Na aké budúce?“ spýtal sa Alik.

„Veď si sa nikam nepresťahoval,“ priateľsky prevravel kapitán. „Tvoju adresu poznám zo sedemdesiatych rokov. Prídem, všetko ti porozprávam. Ak chceš, už zajtra.“

Chlapci sa rozlúčili a rozplynuli sa v nočnej hmle. Ostal len Audrius, plecami sa takmer dotýkal Alika.

„Poďme ku mne,“ navrhol Alik svojmu litovskému kamarátovi. „Mám ten váš likér.“

„Aj ja mám. Dve fľaše Troch deviatok,“ odpovedal Audrius.

Alik vytiahol mobil. Vyťukal číslo taxislužby, no na dispečingu nedvíhali. Zavolať inú – ten istý výsledok. Vtom začul zvuk motora. Vedel, že stojí tesne pri ceste. Podrážkou nahmatol okraj krajnice a zadíval sa smerom, odkiaľ bolo počuť blížiacie sa auto, no ešte stále ho nebolo vidieť. Alik zdvihol pravú ruku a vstúpil do vozovky.

Tesne pri ňom z mliečnej hmly vyplávali dve žltka reflektorov, Alik urobil ešte krok, aby ho bolo lepšie vidieť. A vtom zaškrípali brzdy a auto sa po mokrej dlažbe šmýkalo rovno naňho. Pravý žltok reflektora ho udrel do kolena a Alik odskočil, zamával rukami, aby nestratil rovnováhu a udržal sa na nohách, no neudržal sa.

Auto zastalo. V kabíne sa rozsvietilo a Alik uvidel dve vyľakané tváre. Jedna patrila asi tridsaťročnému mladíkovi, druhá mužovi približne o desať rokov staršiemu. Ostrý nos a pestované fúzy staršieho spolujazdca naznačovali, že je to cudzinec, najskôr Poliak. Mladý otvoril dvere, vystúpil. Ruky sa mu triasli.

„Ste v poriadku?“ spýtal sa Alika, ktorý už stál a trel si udreté koleno. „Nevidel som vás.“

„V pohode,“ povedal Alik a obzrel sa: „Audrius?“

„Tu som,“ odvetil kamarát a podišiel k autu.

„Nemám vás niekam odviezť?“ Šoférovi staručkého Opla sa ešte stále triasol hlas.

„Akurát som zháňal auto,“ povedal trochu rezignovane Alik. „Na koniec Zamarstinovskej...“

„Nastúpte si.“ Šofér otvoril zadné dvere. Ešte stále vyľakaným pohľadom, no nie bez záujmu si obzeral dvoch po-starších dlhovlasých kamarátov.

Auto sa pohlo a začalo plávať v hmlovom mlieku ako ponorka v hlbokých temných a nepriehľadných vodách.

„Nie ste náhodou hipisáci?“ spýtal sa mladý šofér nečakaných cestujúcich.

„Prečo náhodou, my sme nenáhodní hipisáci,“ drsne mu oznámil Alik.

„Videl som o vás film,“ pokračoval šofér.

„O nás?“ Alik a Audrius si vymenili začudované pohľady.

„O nás nijaký film nenakrútili,“ povedal Audrius s mäkkým litovským prízvukom.

„No... nie práve o vás, ale o hipisákoch,“ opravil sa šofér. „O tom, ako americkí hipisáci odišli do Indie a založili si tam niečo ako mesto pre šťastný život. Možno to mesto už aj vymrelo. To bolo veľmi dávno.“

„Veľmi dávno?“ vzrušene zopakoval Audrius. „Celkom nedávno! Myslíte si, že máme osemdesiat? My si ešte požíjeme! Aj do dôchodku máme ešte dobrých desať-pätnásť rokov!“

Šofér vtiahol hlavu medzi plecia a zmlkol, sústredil sa na úplne zahmlenú cestu.

„Myslíš, že Riabcev hovoril pravdu?“ spýtal sa Alik Audriusa.

Audrius pokrčil plecami. Nemal chuť na odpoveď a vlastne ju ani nemal pripravenú.

Šli asi pol hodiny, keď sa hmla náhle rozostúpila a zjavili sa kmene borovic a známy plot policajnej nemocnice.

„Tu sme,“ s úľavou si vydýchol šofér. „Chcete ísť ďalej?“

„V pohode, už je to blízko,“ prikývol Alik.

2

Opel vysadil dlhovlasých cestujúcich, obrátil sa a vyrazil späť do centra mesta.

„U nás takí hipisáci dávno vymreli,“ povedal po rusky s výrazným prízvukom fúzatý cestujúci. „Drogy, hašiš... Hipisáci nežili dlho, zato so sexom a veselo. Ešte skúsime?“

„Čo skúsime, pán Jarek?“ začudoval sa šofér, ktorému zo všetkého, čo Poliak práve povedal, uviazli v hlave len slová sex a veselo.

„A za čo ťa platím, kurwa mać?“

Šofér sa uprene zahľadel na cestu. Hmla redla.

„Skúsime,“ prikývol a stlačil plynový pedál.

Po dlažbe Špitálskej ulice, poutieranej mokrou handrou noci, Tarasov Opel uháňal rýchlosťou dvadsať kilometrov za hodinu, reflektormi a vlastnou hmotou rozrážal hmlu. Tarasovi sa aj táto rýchlosť zdala nebezpečná. No nijaká hmla nemala tú moc zrušiť kapitalizmus, čo na Ukrajine nastúpil pred dvadsiatimi rokmi. Kapitalizmus je drsný. Chceš ješ? Choď pracovať!

„Tak ako?“ spýtal sa Taras pána Jareka a zastavil auto.

Pred mesiacom tento Poliak našiel na internete Tarasovu reklamnú stránku a zaujala ho. Zaujala ho – a pricestoval. Ako je sem ďaleko z Poľska? Smiešne pomyslieť. Poľsko by pokojne mohlo byť predmestím Lvova – taká je to vzdialenosť!

„Myslím, že na dnes vám to stačí,“ s intonáciou lekára povedal Taras a nečakal na klientovu odpoveď.

„Nie,“ zavrteľ hlavou Poliak a prešiel z lámanej ruštiny na poľštinu. „Wiesz co... Mogę jeszcze trochę... minut piętnaście...“ Keď pán Jarek hovoril, zatínal zuby bolesťou. Oči mal vyhasnuté, takisto ako aj hlas.

„Nebudeme radšej pokračovať zajtra?“ po krátkej odmlke Taras skúsil trvať na svojom už tichšie a opatrnejšie. „V takej hmle...“

„Zajtra? To za drogo będzie... Czy zabrałeś też swoich hipisów na moje konto?“

Sivý Opel Vectra s dlhým a medzinárodným životopisom – Nemecko koniec osemdesiatych rokov, Poľsko deväťdesiatych, Bielorusko dvojtisícich a teraz Ukrajina 2011 – sa opäť pohol a šiel po hrboľatej nerovnej dlažbe, vodičovi aj spolujazdcovi dával pociťiť každú vibráciu, každú jamku.

Taras sa nahol k čelnému sklu, hruďou takmer ležal na volante. Uprene sledoval cestu. Ručička tachometra vystúpila na šesťdesiatku. Spolujazdec mlčal, natriasal sa na ceste spolu s autom a jeho šoférom.

Liečebné trasy po nočnom Lvove poznal Taras naspamäť, veď ich sám vypracoval. Poznal nielen názvy ulíc, ale aj aké domy sú na nich a aké autá pred nimi stoja najčastejšie. Keby nebola hmľa, bolo by to bez problémov.

Pán Jarek zrazu zastonal, strčil si ruky k slabinám a zovrel stehnami v úzkych džínsoch, akoby si ich chcel zohriať.

Taras zaškúľil na pasažiera. Na pery mu vystúpil sotva badaateľný úsmev. Prudšie stlačil plynový pedál a auto vystrelilo ako uštipnuté.

V Tarasových očiach zamrzol zápal aj strach súčasne. Strach bol prítomný na samom konci jeho pohľadu, čo spolu s lúčmi reflektorov upieral do hmly. Reflektory síce pretínali hmlu na dobrých päťdesiat metrov, no keby sa na ceste objavila nejaká prekážka, bez ohľadu na to, či by bola živá alebo nie, auto by už včas nezastalo. Na mokrej dlažbe sa šmýka.

Opel z ničoho nič nadskočil tak, že Taras, ktorý sa tentoraz nepripútal, vrazil hlavou do stropu kabíny. Poliaka striaslo silnejšie, stisol zuby, aby stlmil výkrik.

Taras vrhol zlostný pohľad na spolujazdca.

„Stoj, stoj,“ skríkol pán Jarek a v tej chvíli akoby mu krč skrútil telo. Skrútil a hneď aj povolil. Pán Jarek ochabol, celý sa akosi scvrkol, lakte spustil k nohám. Zošpúlil pery na bledej tvári, akoby chcel zapísať.

Taras šliapol na brzdu. Opel vrhlo ku krajnici. Poliak natiahol ľavú ruku k Tarasovi. Triasla sa mu. Taras okamžite navyknutým pohybom vytiahol spod sedadla litrovú sklenú nádobu a podal mu ju.

Vypol motor aj svetlá. Zmeravel. Hmla s posadnutou zvedavosťou oblepila oslepnuté auto aj s jeho posádkou.

No spolujazdec stonal ďalej a otvoril dvere. Náhlivo a zároveň nešikovne vystúpil. Otočil sa chrbtom k autu, spustil džínsy, nahol sa. Rukávy koženej bundy suchotali pod pohybmi jeho rúk.

Taras zavrel oči. Nie, nebol nejako obzvlášť ustatý. Biologický rytmus mal už dávno nastavený na nočné jazdy po meste. To len hmla mu zvyčajne kazila plány. Hmla je vždy nepríjemná, No predsa len je oveľa lepšia ako sneh či poľadovica. Napadne sneh, potom sa roztopí, potom opäť udrie mráz a to je koniec – zbohom, zárobok, až do jari! Je prekvapujúce, že práca, ktorá v určitom zmysle súvisí s medicínou, môže byť sezónna.

Do úplného ticha zazvonil hlasný úder kamienka o sklo a po ňom zacvendžal prúd – Poliak močil do sklenej nádoby, čo sa mu chvela v rukách. Potom sa zaleskol kovový zips – Poliak si zatiahol zips buď na džínsoch, alebo na bunde.

Taras začul ťažké dychčanie spolujazdca, čo teraz stál ticho a bez pohnutia. Stál pred spiacim dvojposchodovým domom, pred spiacimi oknami mesta. Stál asi dva metre od fasády

a ešte aj v tej kratučkej vzdialenosti medzi múrom a človekom, ktorý sa práve zbavil maličkého, no otravného obličkového kamienka, stála hmla.

Taras trpezlivo čakal. Opäť bolo počuť zurčanie – pán Jarek pozorne vylieval moč zo sklenej nádoby do kanála.

O chvíľu si opatrne sadol na svoje miesto k šoférovi. Pod nohy na koberček položil prázdnu nádobu a k vodičovi vystrel roztvorenú dlaň, na ktorej ležala mokrá sivá omrvinka – kamienok veľký ako pohánkové zrnko. Taras zažal svetlo v kabíne, pozorne vzal omrvinku do dvoch prstov, nadvihol si ju k očiam.

„Do czego tego potrzebujesz?“ spýtal sa Poliak chrapľavým hlasom, ešte stále utlmeným spomienkou na nedávnu bolesť.

„Na pamiatku,“ ticho a pokojne odvetil Taras. „Aby som mal čo ukázať deťom, keď sa ma spýtajú: Tatko, a čo bola tvoja robota?“

Na Tarasovej tvári zasvietil ustatý úsmev.

„Masz dzieci?“ ľahostajne sa položseptom spýtal Poliak.

„Nie, ani ženu nemám.“

„A ile masz lat?“

„Tridsaťsedem.“

„O! Jesteś młodszy od swojej awtuwki!“ uškrnul sa spolujazdec.

„Nie, auto je mladšie. O pár rokov.“

Poliak z vnútorného vrecka bundy vytiahol peňaženku.

„Weź to!“ podal Tarasovi niekoľko dvadsaťzlotových bankoviek.

„Mám vás odviezť do hotela?“ zdvorilo sa spýtal Taras.

„Pôjdem pešo, bývam tu blízko, v hoteli Starý Krakov,“ Poliak opäť prešiel na lámanú ruštinu.

Keď Taras osamel, zamkol sa v aute. Z odkladacej priehradky vybral malú plastovú tubu od homeopatických tabletiiek proti kašľu a vložil do nej kamienok, čo dostal od Poliaka.

Šli naňho driemoty. Sklopil operadlo, ľahol si, zavrel oči. V kabíne bola tma, teplo a útulne. To teplo vydrží pol hodiny až hodinu a potom ho vlhký chlad sám zobudí.

3

Cez mierne spustené okno presakoval do kabíny Opla vlhký vzduch a dotkol sa Tarasových líc. Taras sa zobudil. Rozospaaný hneď vsunul ruku do bundy a vytiahol zloté, čo zarobil tejto noci. Zažal svetlo. Zaostril pohľad na bankovky.

Pozrel sa na hodinky. Pol piatej.

Reflektory ožiarili jemnú hmlu, prebili ju na dobrých osemdesiat metrov. Taras zahmkal, potešilo ho, že hmla sa rozplýva. Popri sivom aute nenáhlivo plávali domy Špitálskej ulice.

Tarasovi už táto jeseň poriadne liezla na nervy. Dažde, hmly. Takmer ako v Londýne, kde nikdy nebol. Do leta je ďaleko. No nebolo by zlé mať teraz leto, mať teplo. Vykúpať sa niekde v mori či v rieke...

Na tvári sa mu zjavila útrpná grimasa. Kto si zmyslel postaviť toto príjemné mesto tak ďaleko od mora? Ba ešte horšie – ďaleko od vody! Navôkol samá súš, najbližšia pláž je vo Vinnikoch, no tam v lete nie je kam stúpiť. A čo tak odísť? Prestahovať sa do Odesy? Aj Odesa je krásne mesto a navyše na brehu mora!

Pred ním sa vynorila jeho obľúbená zmenáreň. Okienko žiarilo jasným žltým svetlom. Taras k tomuto okienku na Ulici Ivana Franka prichádzal tri-štyrikrát do týždňa. Pravdaže len vtedy, keď bola práca. Občas neprišiel aj celý týždeň. A vtedy mu ostávalo len sedieť doma, čítať knihy a noviny alebo brázdíť po internete.

Ale takisto by pohodlne a bez zvláštnych problémov mohol bývať aj v Odesa a tiež na prvom poschodí. Tak ako tu

vo Lvove. Neprekážalo by mu, keby aj tam, v imaginárnom odeskom dome, takisto vŕzgali drevené schody a takisto zvláštne prenikali cez seba zvuky. Bolo by mu to fuk. Bolo by tam more! A boli by okolo neho ľudia. Keď budú ľudia, nájdu sa aj klienti na spoľahlivý zárobok. Najdôležitejšie bude nájsť v Odeसे zlé cesty. Ale vari je to problém? Nie, v tejto krajine určite nie je mesto, kde by sa nedali nájsť ulice s hrboľatou dlažbou.

Auto zastalo oproti zmenárni. Taras nechal bežať motor a vystúpil. Pristúpil k malému svietiacemu okienku.

Boli na ňom hrubé mreže a dole štrbina na priamy kontakt s klientmi. Čisté sklo umožnilo dobre si poobzerať sympatickú dievčinu, stálu nočnú pracovníčku tejto zmenárne, otvorenej dvadsaťštyri hodín denne. Kto pracoval v zmenárni cez deň, Taras nevedel. Cez deň si valuty nevymieňal.

„Dobrý večer!“ Taras sa dievčine pozrel do očí, usmial sa a posunul do štrbiny čestne zarobené zloté.

„Dobrý,“ prikývla.

Rukou v bielej vyšívanej rukavičke, vchádzajúcej do rukáva červeného svetra, si vzala bankovky.

Taras si všimol, ako každú z nich obrátila v prstoch.

„Nech sa páči,“ posunula do štrbiny hrivny.

„Nie je vám tam chladno?“ rozjarene sa spýtal Taras, hľadiac na jej tenké prsty pod látkou rukavíc.

„Som v pohode,“ odvetila. „Mám tu ohrievač.“

„Chcel som vás pozvať na kávu... Ak je vám zima.“

„Keď mi bude zima, dám vám vedieť!“ povedala trochu uštipačne.

Cestou k autu sa Taras na chvíľu obzrel. Tvár dievčiny sa odtiaľ nedala rozoznať. V zmenárni svietila jasná lampa a svoje svetlo vyrážala do okienka takou silou, až udieralo do očí.

Taras odstavil Opel pri svojom dome na Pekárskej a pešo vykročil k najbližšej internetovej kaviarni.

V slabo osvetlenej miestnosti bolo zopár stolíkov s počítačmi, vľavo holý barový pult, vpravo od neho chladnička so sklenenými dverami, s poličkami plnými piva, koly, minerálky. No nikde ani živej duše.

„Hej!“ zvolal Taras. „Žijete?“

„Kto je?“ zachrčal mužský hlas spoza barového pultu.

Taras pristúpil bližšie. Uvidel rozospátého mladíka so skrkvanou tvárou, ktorý mal na sebe vrecovitý sveter.

„Chcete internet?“ spýtal sa mladík ospalo a opieral sa dlaňami o pult, aby nestratil rovnováhu.

„Nie, najprv pivo, potom kávu.“

„Káva nie je, pivo je. Vezmite si z chladničky.“

Taras vybral fľašku. Podal ju mladíkovi. Ten ju otvoril, vybral čistý pohár.

„Zapnem vám ten internet?“ spýtal sa.

„Zapni,“ pokrčil plecami Taras.

Mladík si sadol k počítaču. Obrazovka sa rozsvietila, na jej modrom pozadí sa vyrojili ikony programov.

„Sadnite si,“ uvoľnil Tarasovi miesto.

Taras sa hodil na stoličku, odtisol klávesnicu. Nalial si pivo do pohára. Odpil si. Potom z vrecka bundy vybral bielu plastovú tubu od homeopatických tabletiék. Otvoril ju a opatrne z nej vysypal na stôl asi dvadsať malých kamienkov. Boli medzi nimi tmavšie aj svetlejšie, no všetky boli sivé.

„Nemáš lupu?“ zavolať k baru.

„Nie,“ odvetil mladík.

„A papier?“ spýtal sa Taras.

Mladík priniesol čistý list.

Taras zhrnul kamienky na bielu plochu. Bolo ich lepšie vidieť.

„Čo je to?“ spýtal sa spoza Tarasovho chrbta ešte stále ospalý internetový barman.

„Toto? Liečebné kamene,“ zažartoval Taras.

„A čo liečia?“

„Ešte neviem, musím urobiť niekoľko pokusov.“

Mladík odišiel k baru, no ešte predtým vrhol na Tarasa podozrievavý pohľad.

Taras dopil pivo, opatrne vsypal kamienky späť do plastovej tuby a vopchal si ju do vrečka.

Hmla nad Lvovom sa už začala dvíhať, akoby ju ulice samy odtláčali nahor.

Vrzli vchodové dvere. Taras sa pozrel na drevené schody – každý z nich ako kláves rozladeného klavíra vydával svoj vlastný zvuk. Piaty schod znel najhlasnejšie a prenikavo. Jeho zvuk okamžite zobúdza suseda z prízemia – pomstychtivého Jerzyho Astrovského, bývalého holiča, bývalého kúpeľníka, bývalého kníhviazača a bývalého ochrankára v obchodnom dome.

Jerzy Astrovskij bol jednoducho bývalý. Už nikde nepracoval, zato pravidelne pil, a keď si vypil, hľadal ľudí, s ktorými by sa mohol pohovárať, no výlučne triezvych. Pravidelne buzeroval Tarasa za hluk, no z výrazu chudej a jemnej tváre chľastajúceho suseda bolo Tarasovi jasné, že Jerzy túži predovšetkým po nehe a súcite, alebo aspoň po porozumení, a vyvoláva škandály najmä preto, že nič z toho sa mu nedostáva.

Taras prekročil piaty schod, zdolal ešte zo desať ďalších a zastal pri svojich dverách.

Z tichého utáraného rádia, čo odnepamäti stálo na kuchynskom stole, zaznela ukrajinská štátna hymna.

„Už je šesť.“ Taras zívola. „Je čas si ľahnúť. Kto s hymnou chodí spať, Boh chce mu niečo dať!“

Taras sa od školských čias usiloval držať slovo. Aj teraz urobil to, čo povedal – o päť minút si ľahol a nesústredene sa snažil zrútať, čo mu dal Boh za túto pracovnú noc. Čo a koľko...

4

Cez otvorené vetracie okienko okrem chladnej vlhkosti vlietlo do Tarasovho jednoizbového bytu aj vyzváňanie neďalekej električky. No Taras sladko spal. Sníval sa mu Žirinovskij, drsný a rázny, a ktovie prečo hovoril v tom sne po ukrajinsky, no hovoril správne slová: „Ukrajina musí siahať od mora k moru! Ukrajinský vojak si raz umyje čižmu v Indickom oceáne!“

A Tarasovi sa prisnilo, že spí a ten Žirinovskij sa mu sníva a on sám v tom vyššom sne, v akejsi škrupine spánku väčšmi kontrolovanej vedomím, premýšľa, že Ukrajina potrebuje svojich vlastných Žirinovských, ukrajinských do špiku kostí. A nech to sú hoci aj totálni demagógovia či dokonca idioti, ale nech slúžia ukrajinskému národu vierou a pravdou, vstúpajú ľudu ostražitosť voči nepriateľovi a vecne vysvetľujú samotný pojem „nepriateľ vlasti“. Pri vchodových dverách zazvonil zvonček. Taras sa strhol zo spánku.

Otvoril oči. Zvonček stíchol, no jeho ozvena ešte stále znela vo vzduchu bytu a v ušiach.

Taras nikoho nečakal, takže zvonieť mohol len jeho spodný sused. Ale prečo? Taras si predsa dobre pamätal, že piaty schod prekročil.

Obliekol si huňatý biely župan, čo známy kúpeľník odpísal z evidencie hotela George. Nohy strčil do papúč a pobral sa k dverám.

Na prahu stála Oxana, Tarasova dávna známa, v dlhom sivozelenom kabáte. Na tvári jej žiaril večný úsmev, za ktorým sa mohla skrývať akákoľvek nálada: od zlomyseľnej a po-

dráždenej po jasnú a sviatočnú. Pri nohách mala veľkú nákupnú tašku, zavretú na zips.

„Ty si ma nečakal?“ začudovala sa, obzerajúc si župan so slovom George, vyšitým na náprsnom vrecku červenou niťou.

„Nie,“ priznal sa Taras.

„Čo stojíš?“ úsmev z Oxaniných pier zmizol. Pohľadom ukázala na tašku. „Vezmi ju, odnes! Ale opatrne.“

V kruhu spoločných známych Oxanu poslúchali. Nie preto, že by všetkým rozkazovala alebo rozhodovala, čo má kto robiť. Bola síce herečkou, no príroda jej nadelila aj povahu režisérky.

Taras zdvihol tašku, zistil, že je ťažká. Cúvol s ňou rovno do izby. Oxana za sebou zavrela vchodové dvere a šla za Tarasom. Vyzliekla si kabát, zavesila si ho na vešiak, zhodila čižmičky.

„Pod' sem, nech ťa pobozkám. Za uši ťa vyťahám neskôr,“ povedala a pristúpila k Tarasovi, ktorý zmätene stál pri stolíku.

„Čo sa deje, nebodaj mám narodeniny?“ spýtal sa. „Kolkého je dnes?“

Oxana sa zasmiala.

„Pozri sa do občianky. Osemnásteho septembra!“

„No do kelu!“ vydýchol Taras.

A v tej chvíli sa ocitol v Oxaniných pevných rukách. Teplými dlaňami mu stisla sluchy a pritiahla si jeho hlavu k perám.

„Všetko najlepšie k narodeninám, Tarasik!“ povedala a hlasno ho pobozkala na ústa a potom aj na čelo a na štetinku medzi obočím ako dieťa.

Pustila oslávencovu hlavu a rozhliadla sa po izbe.

„Dačo mi tu neseď,“ povedala. „Šampanské je v chladničke?“

„Daj mi päť minút,“ zajachtal. „Len sa prezlečiem. Aj peniaze som zamenil.“

Hodil župan na rozostlaný gauč, natiahol si nohavice a sweater.

„Hneď som tu!“ zvolal už odo dverí.

Buchli dvere. Schody vrzgli, priam vykriekli pod jeho nohami.

Oxana si sadla na stoličku. No vtom ju zaujal sotva počutelný šramot za závesom.

Pristúpila k oknu, odhrnula záves a na širokej podokennici uvidela malý po domácky vyrobený skleník z plexiskla, v ktorom rástli okrúhle kaktusy bez bodliakov a nad nimi svietili tri tenké dlhé lampy.

Tie zvláštne holé kaktusy v plastových kvetináčoch Oxanu tak zaujali, že nepočula, ako vrzgli dvere a do bytu vstúpil Taras s vreckom v rukách.

„Šampanské!“ oznámil radostne.

Zo starého kredenca rýchlo vytiahol dva poháre. Z vrecka vyložil šunku, salámu a syr – všetko mu nakrájali už v obchode.

„Počkaj, ešte darček!“ zastavila ho Oxana. „Pod' sem!“

Otvorila tašku, vybrala z nej novučičké malé akvárium a podala ho oslávencovi.

Taras si čupol a postavil akvárium na parkety. V tvári sa mu zračil údiv, pohľad uprel na tašku, akoby sa z nej kúzelníčka Oxana chystala vytiahnuť za uši obrovského králika.

„Pekne si ich porozkladaj na dne,“ Oxana podala Tarasovi ťažké vrecko s morskými kamienkami.

Tarasa sa pomaličky zmocňoval sviatočný pocit. Oxana je super, pomyslel si. Vždy niečím prekvapí.

Po vrecku s morskými kamienkami sa z tašky vynorila šesťlitrová plastová fľaša s mútnou zelenou vodou.

„Špeciálne som išla na jazero do Vinník,“ objasnila Oxana pôvod vody. „Vidíš, koľko toho môj Macík pre teba dnes najzdil! Lej, ale opatrne.“

Taras naplnil akvárium a Oxana mu vzápätí podala priehľadné vrecúško tiež plné vody, no úplne priesračnej. Hojdali sa v nej vodné riasy v hnedých plastových minikvetináčoch.

„Aj túto vodu mám dať tam?“ opatrne sa spýtal Taras.

„Áno.“

Akvárium oživalo pred očami. Oslávenec doň spustil tri kvetináče s riasami – ich dlhé listy sa zahojdali vo vode.

A z tašky sa vynorilo ďalšie vrecko s priesračnou vodou, v ktorej nervózne a trhane plávali červeno-modré exotické rybky dlhé ako malíčok.

„Tak, a teraz tu nebudeš taký sám,“ Oxana hrdo hľadela na svoj dar. „Dúfam, že si nadšený!“

„Nemám slov!“ Taras veľavýznamne prikývol. „Len kam ho postavím?“

„Akože kam?“ začudovala sa Oxana. „Na podokenici je dosť miesta. Pri kaktusoch.“

„Tam som chcel dať ešte jeden skleník... Čo tak na podokenicu v kuchyni?“

„Tam si radšej postav ten svoj druhý skleník!“ rázne odsekla Oxana. „Živé rybky nemajú čo robiť v kuchyni! Môžu ťa zle pochopiť!“

Taras sa zasmial.

„Ony chápu ľudí?“

„Všetkých nie. No takých ako ty môžu. Ak sa k nim budeš normálne správať. Nevieš si ani predstaviť, aké sú to užitočné rybky. Raz ti zachránia život!“

„Čo nepovieš!“ Taras sa široko usmial.

„Tento druh žije v japonských jazerách a cíti, že sa blíži zemetrasenie. Chápeš? Keď začnú na hladine opisovať osmičky, okamžite bež von!“

Taras zmlkol. Tvár mu neskutočne zväžnela. Zahľadel sa na červeno-modré rybky, čo si pokojne a nenáhlivo osvojovali nový vodný priestor.

„A ty vari veríš, že čoskoro bude zemetrasenie?“

„Verím-neverím, ale treba sa pripraviť. Koľkokrát o tom písali! Veď hory sú celkom blízko. Postav rybky na podokenicu a nalej!“

Taras opatrne zdvihol akvárium zo zeme. Laktom odhrnul záves a postavil akvárium na podokenicu vpravo od skleníka.

„A prečo holiš kaktusy?“ spýtala sa Oxana.

„To je taký druh. Sú holé od prírody. Volajú sa Lophophora williamsii. Unikátne kaktusy! Cez ne sa Aztékovia a Mayovia zhovárali so svojimi bohmi.“

Len čo Taras vystrelil šampanské do vysokého stropu, čísi prst silne stlačil zvonček pri vchodových dverách.

„Dočerta!“ vybuchol Taras. „Sviňa jedna! Pokazí nám oslavu!“

„Kto je to?“

„Sused! Vieš, náhodou som šliapol na piaty schod... Keď som bežal po šampanské... A on za to zakaždým urobí škandál.“

Taras vykročil k dverám do predsieni.

„Stoj!“ rázne ho zastavila Oxana. „Ja to vybavím.“

Za dverami stál muž v teplákovvej súprave so skrkvanou tvárou a strapatými, mierne kučeravými vlasmi. Oxana si ho premerala spýtavým pohľadom a mužov spočiatku zlostný výraz sa postupne menil na neutrálny a ospravedlňujúci.

„Prišli ste zablahoželať Tarasovi k narodeninám?“

„Ja?“ povedal muž trochu vyľakane. „To ich má dnes? Hej, hej, iste.“

„A kde je fľaška?“ Oxana sa významne pozrela na susedove ruky.

„Fľaška?“ zopakoval sused. Ešte stále nebol schopný plne vnímať nečakanú situáciu. „Fľaška... vodky?“

„No iste, fľaška vodky.“ prikývla Oxana. „Prineste! Čakáme!“ Obzrela sa. „Však, Taras?“

„Uhm,“ neisto odvetil Taras.

Sused zbehol dolu schodmi.

„Nechám otvorené,“ skríkla za ním Oxana. „Ponáhľajte sa!“

O pár minút sa sused naozaj zjavil s fľašou vodky v rukách. Už mal na sebe nevyžehlený hnedý oblek, ružovú košeľu ne-dbanlivo zastrčenú v nohaviciach, na krku širokú a krátku zelenú viazanku, na bosých nohách papuče.

„Poďte ďalej!“ zavolala naňho Oxana z izby. „Ďakujem, že ste sa vzhľadom na príležitosť prezliekli!“

Pri okrúhlom stolíku už sedeli oslávenec a jeho hostka. Tri plné poháre šampanského si žiadali rýchly čin.

Sused si sadol na voľnú stoličku, k fľaške šampanského postavil fľašku vodky a spýtavo sa pozrel na ženu, čo disponovala nielen veliteľským hlasom, ale aj pohľadom, čo nezniesol odpor.

„Ak smiem,“ prevravel. „Volám sa Jerzy Astrovskij...“

„Smiete,“ prikývla Oxana a natiahla sa po čašu.

„Som bývalý kaderník, a ak vám smiem poradiť...“

„Neskôr,“ prerušila ho Oxana a pohľadom ukázala na Tarasa. „Najprv pripijeme oslávencovi!“

„Hej, hej,“ Jerzy uchopil čašu. „Blahoželám! Po susedsky prajem pokoj... lásku,“ pri tomto slove zaškúlil na Oxanu, „šťastie a hlavne peniaze. Na zdravie.“

Prípitok rozmrazil oslávenca, ktorý ešte stále nepredýchal, že má dnes narodeniny.

Tri čaše šampanského sa stretli v jednom bode nad stolíkom, pokrytým žltým ľanovým obrusom s nezmazateľnými stopami predošlých osláv. Z čaše oslávenca vystreklo pár kvapiek šampanského a dopadlo rovno na nakrájanú salámu.

„Ďakujem!“ Taras sa uklonil. „Dojali ste ma.“

Sused vypil šampanské na jeden dúšok. Oslávenec po ňom to isté. Len Oxana bola striedma, mala ešte stále takmer plný pohár.

Šikovne otvorila fľašu vodky.

„Keď bol môj tatko na vojenčine,“ povedala a prehodila pohľad z Tarasa na jeho suseda, „s kamarátmi si miešali kokteil Polárna žiara, a vždy boli v poriadku. Nikdy im nič nebolo.“

„A to je aký kokteil?“ zaujímalo Tarasa.

„Do pol pohára šampanského sa vleje pol pohára vodky.“ Keď Jerzy Astrovskij začul recept, striaslo ho.

„Ja už asi pôjdem,“ povedal potichu s pohľadom na fľašku vodky v Oxaninej ruke.

„Nie, tak skoro odísť nemôžete! To nie je po susedsky,“ povedala Oxana mäkšie.

Sused rezignovane prikývol.

Oslávenec nalial sebe aj susedovi do polovice pohárov šampanské a Oxana ich doplnila vodkou. Nastal čas polárnej žiary.

„Musíte mi niečo sľúbiť,“ na záver krátkej oslavy oslovila Oxana Jerzyho.

„Čo?“ vyľakane sa spýtal Jerzy s prázdnu čašou v ruke.

„Pripomínajte Tarasovi, že tu už nebýva sám,“ poprosila ho Oxana.

Sused sa zamyslene a trochu zmätene poobzeral, potom opäť uprel pohľad na Oxanu.

„Dobre...“

„Pripomínajte mu, že rybky treba kŕmiť každý deň,“ kývla na podokenicu. „A dohodnite sa s domovou správou, nech opraví schody na schodišti.“

„Stokrát som im to vravel, ale oni chcú päťdesiat hrivien!“ Sused sa vzrušil ako vždy pri tejto téme.

Oxana mlčky vytiahla peňaženku a vybrala z nej päťdesiat hrivien.

„Oxana! Ja! Ja mám!“ Taras, ktorého tvár už vyjadrovala zložitú podstatu vypitého kokteilu, zdvihol ruku. V prstoch pevne zvieral skrkvané bankovky, čo vybral z vrečka džínsov.

„A ja...“ Jerzy prebiehal pohľadom od päťdesiatky v Oxaninej ruke k Tarasovým skrkvanej dvadsiatkam. „Zariadim to. Bude to...“

Opatrne vytiahol z Tarasových prstov tri dvadsiatky, vstal, kývol na rozlúčku a odišiel.

„Umyjem ti riad?“ spýtala sa Oxana.

„Nechaj, ja ho umyjem.“

„Dobre,“ prikývla Oxana. „Aj ja už pôjdem, mám prácu. Nezabúdaj na rybky!“

Keď Taras osamel, pristúpil k oknu a chvíľu pozoroval rybky, pokojne plávajúce okolo vodných rias.

„Dnes asi zemetrasenie nebude,“ zašepkal. „Môžem si ešte trochu pospať.“